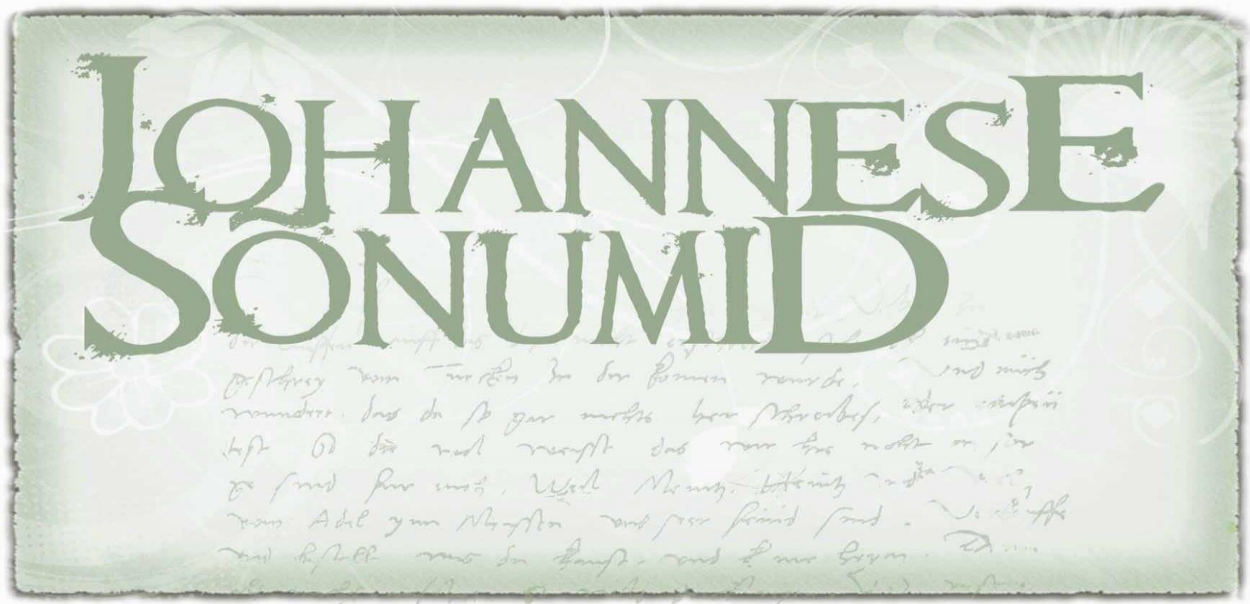

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus MÄRTS 2022

Selle juhtkirja kirjutamist alustasin 24.02 ehk Eesti Vabariigi sünnipäeva hommikul, mil tahtsin kirjutada midagi ülevat ja olla rõõmus oma kodumaa ja meie rahva vabaduse üle. Siis aga vaatasin uudiseid ja tajusin, kuidas rõõm minu sees asendus kurbusega ja hinges kõlas vaid karjuv palve. Jumal, luba et sõda ei saaks võimalikuks ja et see hullus saaks läbi enne, kui see täistuurid üles võtab. Ei möödunud paari tundigi, kui sain esimese e-maili oma Ameerika sõpradelt, kes andsid teada, et kui minul ja minu perel peaks vaja olema Eestist põgeneda, siis mind võetakse vastu ja pakutakse turvalist elukeskkonda. See tundus kuidagi ebareaalne, kuid lugedes neid ridu ja vaadates uudiseid sain aru, et terves maailmas on sõjauudis hirmuga ja täies reaalsuses vastu võetud.

Tõsi, küsisin endalt: mis nüüd siis edasi saab ja kuidas antud olukorras käituda? Pean tunnistama, et mingit muud vastust ma ei osanudki välja mõelda kui vaid seda, et nüüd tuleb jääda rahulikuks ja minu töö on palvetada ja toetada neid, kes hirmu tunnevad.

Tänases Eesti ühiskonnas on palju lõhestumist ja ebakõlasid ning see teeb meie rahva väga haavatavaks ning tõtt-õelda nõrgaks. Ei teata enam, millesse uskuda kuna infotulv on liiga suur ja segane. Sellele lisaks pandeemia venimisest tulenev väsimus, elektri hinna kriis, majanduslik olukord ja ebastabiilne elukorraldus, poliitiline tohuvabohu. Need kõik on faktorid, mis lisavad inimeste ebakindlust ja toodavad hirmu tuleviku ees.

Sõnaraamatu kohaselt on hirm tundmus ehk erutus seisund, mida põhjustab selgesti tajutav oht, suur kartus, mis tekib turvalisust ähvardava olukorra puhul, kui ei teata, kuidas ohust pääseda või oht, et turvalisust ei saagi tagada.

Samas kui vaatame laiemalt, siis on hirm väga loomulik ja tegelikult ka eksistentsiaalselt vajalik. Jumalakartus, elu alalhoiduinstinkt, aukartus, ettevaatlikkus jne. Kui neid hirme inimesel ei oleks, siis inimene satuks õnnetustesse ja hädadesse ning elu lõpeks juba enne, kui see alata saakski.

Tavaliste hirmutavate asjade puhul soovitatakse oma hirmuga kohtuda, et sellest üle saada, aga täna tunnevad inimesed hirmu asjade pärast, mida inimene ise mõjutada ja muuta ei saa ning tekib küsimus, kuidas selliste hirmudega hakkama saada. Vastust üheselt aga ju ei olegi.

Hirm on ka Piiblis palju kasutatud sõna, kuid paljudes kirjakohtades on see kirjutatud nii, et olgu mis tahes, hirmu tuleb tunda vaid Jumala ees. Ja kui vaatame tänast ühiskonda ja viimaste aastate sündmusi ja meie rahvast, kes on lõhestunud, siis nüüd on aeg meelesparanduseks. Meie aeg on leida taas ühtsus, panna seljad kokku ja hakata leidma taas ühist teed selle kriisi keskel, mis ohustab meid suuremalt kui varem.

See olukord, milles elame praegu, õpetab meid uuesti avastama tõelisi hirme ja muret tundma õigete

asjade pärast. Ja kui praegune aeg on suurt osa maailmast tihedamalt kokku hoidma sundinud, samuti nagu ka meid, siis see tegelikult on meile meeleparandus. Kui hoiame kokku niisamuti nagu Eestimaa vabaduse eest seistes 30 aastat tagasi Balti ketis ja palvetame lakkamata ligimeste pärast, siis kaovad ka lõhed ja erimeelsused. Ainult armastus suudab kurjuse ära võita. Ja see kehtib kõiges, nii suurtes kui väikestes asjades.

Leidkem tõelist jumalakartust, kus Piibli järgi arm võib hirmu, et uuendada iseenda ja ühist elu. Jumala armust osasaamine tugevdab vaimu. Jumala armust ja abist saame osa kõikjal, kui usume Temasse ja võtame kuulda Jumala sõna: „**Ära karda, sest ma olen sind lunastanud, ma olen sind nimepidi kutsunud, sa oled minu päralt**“ (Js 43:1).

Tuletame endale lakkamata meelde Jumala lubadust: „**Ma teen su tugevaks, ma aitan sind, ma toetan sind oma õiguse parema käega!**“ (Js 41:10). Olgem siis julged ja usus vankumatud. Aamen.

Tuuli Raamat

Politsei- ja Piirivalveameti Lääne prefektuuri kaplan

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA MÄRTSIS

K, 2. märts kl 12 palvapäeva jumalateenistus armulauaga. Teenib piiskop Tiit Salumäe. Organist Lia Salumäe (Jaani kirik). **Kl 18 PALVUS UKRAINA RAHU EEST** (toomkirik).

R, 4. märts kl 9 hommikupalvus. Teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik)

L, 5. märts kl 11 leerikooli algus. Tutvumine ja sissejuhatus leeriõpetusse. Piibel kui raamatute raamat. Piibli kasutamine. Vana ja Uus Testament. Kuidas mõista Piiblit?

Viivad läbi: õp Tiit Salumäe ja õp Kristel Engman (Jaanisaal).

P, 6. märts kl 11 paastuaja 1. pühapäeva jumalateenistus armulauaga. Teema: Jeesus – kiusatuste võitja. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Teno Ilves, organist Lia Salumäe (toomkirik).

Kl 12.30 koguduse nõukogu koosolek (toomkirik).

T, 8. märts kl 18.30 toomkooori proov (Jaanisaal).

K, 9. märts kell 18 segakooori proov (Jaanisaal).

R, 11. märts kl 9 hommikupalvus. Teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik).

Kl 13.30 teetund (Jaanisaal). **Kl 19** noorteõhtu (Jaani kirik).

P, 13. märts kl 11 paastuaja 2. pühapäeva jumalateenistus armulauaga. Lastekirik.

Teema: Palve ja usk. Teenivad vikaarõpetaja Kristel Engman ja Kalle Jätsa, organist Lia Salumäe (Toomkirik). **Kl 12.30 Leerikool.** Kiriku ajalugu. Algkristluse teke ja õpetuse kujunemine. Vikaarõpetaja Kristel Engman (toomkirik).

E, 14. märts kl 18 muusikaõhtu. Laulab Triinu Tsupsman, kitarril Kristofer Petermann (toomkirik).

T, 15. märts kl 18.30 toomkooori proov (Jaanisaal).

K, 16. märts kell 18 segakooori proov (Jaanisaal).

R, 18. märts kl 9 hommikupalvus. Teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik).

L, 19. märts kl 11 Leerikool. Jeesus Kristus. Jumal ja inimene. Lunastus. Õpetus kolmainsusest. Usutunnistused. Viib läbi: õp Kristel Engman (Jaanimaja).

P, 20. märts kl 11 paastuaja 3. pühapäeva jumalateenistus armulauaga. Teema: Jeesus – kurjuse võimu võitja. Teenivad politseikaplan Tuuli Raamat ja Teno Ilves, orelil Marge Kivi (toomkirik).

Kl 14 Piibel köögis. Politseikaplan Tuuli Raamat (Jaanimaja).

T, 22. märts kl 18.30 toomkooori proov (Jaanisaal).

K, 23. märts kell 18 segakooori proov (Jaanisaal).

R, 25. märts kl 9 hommikupalvus. Teenib piiskop Tiit Salumäe (Jaani kirik). **Kl 12 küüditamise 73. aastapäeva mälestuspalvus,** kõneleb Arnold Aljaste (toomkiriku ristimiskabel).

P, 27. märts kl 11 paastuaja 4 pühapäeva jumalateenistus armulauaga. Laetare. Lastekirik.

Teema: Eluleib. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa, organist Lia Salumäe (toomkirik). **Kl 13 jumalateenistus armulauaga** De la Gardie hooldekodus.

T, 29. märts kl 18.30 toomkooori proov (Jaanisaal).

K, 30. märts kell 18 segakooori proov (Jaanisaal).

EELK PEAPIISKOPPI KARJASEKIRI PALVEPÄEVAKS JA PAASTUAJA ALGUSEKS TUHKAPÄEVAL, 2. MÄRTSIL 2022.

Täpselt nädala eest, kui Eesti Vabariik tähistas oma iseseisvuse 104. aastapäeva, asus Venemaa president Vladimir Putini korraldusel sõjalisele rünnakule Ukrainas, et vahetada seal võim ja võtta iseseisev naaberriik oma kontrolli alla. Kurjus, mida esindavad võimuritest valitsejad ja millest jutustavad nii pühakiri kui ajalooõpikud, ei ole maailmast kadunud. Kurjus varitseb siinsamas, meie lähedal. Et kuri ei saaks meist võitu ega teeks endale aset meie südames, peame parandama meelt ja hoidma kõvasti kinni usust Issandasse Jeesusesse Kristusesse ning seda usku tõeks elama armastuse kaudu.

Kristlased on läbi ajaloo kogenud, et hästi toimiv viis üldise rahu taotlemiseks ja vaimulikuks rahunemiseks on paastumine. Oma himude piiramine ja ohjeldamine aitab ristiinimesel oma meele parandamise ja pattude Jumalale tunnistamise kaudu jõuda südametunnistuse loomisjärgse puhtuseni. Jumalalt andestuse otsimisega kokku seotud ihulikud piirangud teravdavad südamega kuulamise ja nägemise võimet.

Fanny de Sivers on öelnud: *Kristliku paastumise eesmärgiks ei ole lihalikust põgenemine, vaid selle vastuvõtmine ning valitsemine. /.../ Kristlik paast ei eksisteeri ilma almuks. Ühes 2. sajandi tekstis seisab: „Kui on vaja aidata mõnda orja või vaest, paastuvad kristlased kaks või kolm päeva, ja saadavad temale toidu, mida nad olid enda jaoks valmistanud.“* (Fanny de Sivers, „Paastuaja kirjad Eesti sõpradele“, 2001)

Sõjapäevil saame armastust Ukraina usukaaslaste vastu näidata neile ainelist abi kogudes ja annetades, nende eest palvetades ning sõja eest varju otsijatele peavarju ja leiba pakkudes. Sõja epitsentris inimeste evakueerimise, toidu ja peavarju korraldamisega hõivatud Ukraina luterlaste piiskop Pavlo Shvarts saatis Eesti luterlastele oma tänu- ja õnnistussõnad moraalse toetuse eest ning palus meilt jätkuvalt eestpalveid ja tuge.

Prohvet Joel vahendab meile Issanda sõnu: *Pöörduge minu poole kõigest südamest, paastudes, nuttes ja kurtes!* (Jl 2:12) Paastuaja algust tähistava tuhkapäeva sõnumi keskmes ongi meeleparandus läbi palve, patukahetsuse ja paastumise. Lisame siia annetamise puudustkannatajate ja hädasolijate, sealhulgas sõjaohvrite heaks.

Selle aasta tuhkapäeval on kogu Lääne kristliku maailma palvesõnumid ja paast pühendatud rahu saavutamisele Ukrainas. Ka mina asetan tuhkapäeval Eestimaa kõrval meie tähelepanu keskmesse Ukraina rahva ja iseseisvuse ning kutsun kõiki kristlasi sõja lõppemise ja rahu taastamise pärast sel päeval ja kogu paastuajal jätkuvalt *kõigest südamest* palvetama. Ühtlasi soovin, et kõikides kogudustes, kus see on võimalik, helistatakse tuhkapäeva õhtul kell 18 kirikukelli, et mälestada nädala jagu kestnud sõja ohvreid.

Jeesus ütleb: *Rahu ma jätan teile, oma rahu ma annan teile. Mina ei anna teile nõnda, nagu maailm annab. Teie süda ärgu ehmu ega mingu araks!* (Jh 14:27)

Õnnistatud paasturahu soovides

Urmas Viilma
Peapiiskop

PALVETAME UKRAINA PÄRAST JA ANNAME ABI!

Seoses sõjategevusega Ukrainas kutsub EELK peapiiskop Urmas Viilma üles palvetama rahu pärast. Jeesus ütleb: *Õndsad on rahutegijad, sest neid hüüatakse Jumala lasteks. Mt 5:9*

Halastaja Jumal, ole Ukraina maa ja rahvaga ning varja neid elu pimedatel radadel, et selle kaduva maailma muutuste ja vapustavate sündmuste keskel abituna olles oleksid nad Sinu muutumatus rahu. Seda palume Kristuse, meie Issanda läbi. Aamen

Kogudusi kutsutakse üles abistama Ukraina sõjas kannatavat rahvast ja andma abi põgenike vastuvõtmisel. Koguduse juhatus palub toetada oma annetusega Ukrainat ja olema valmis andma abi põgenike vastuvõtmisel. Nimelise sihtannetuse võib teha EELK Haapsalu Püha Johannese koguduse kontole. EELK tegevust koordineerib Eesti Diakoonia.

ALGAB KEVADINE LEERIKOOL.

Laupäeval, 5. märts kl 11 algab kevadine leerikool. Leerikoolis õpime tundma ristiusku, Piiblit, kiriku õpetust ja ajalugu, kristlikku eetikat ning koguduse elu. Kursus lõpeb 22. mail leeripüha ehk konfirmatsiooniga. Esimene kokkusaamine on laupäeval, 5. märtsil 2022 kell 11 Jaanimajas (Kooli tn 4, Haapsalu). Tutvustame õppematerjali. Leerikursuse tasu on 70 eurot.

Info: Tiit Salumäe (tiit.salumae@eelk.ee 5280635) ja Kristel Engman (engmankristel@gmail.com).

MIS TÄHENDAB MINU JAOKS EESTI?

Olen siin täna rääkimas, mis tähendab minu jaoks Eesti. Minu elu on alati olnud seotud kahe keelega – eesti ja inglise keelega. Ma olen kogu elu elanud Iirimaa, Dublinis, välja arvatud paarinädalased suvised reisirid Haapsallu sugulasi külastama.

Aga enne minu tulekut siia, Läänemaa Ühisgümnaasiumisse, kaheks kuuks, võin ma ausalt öelda, et mul on alati olnud Eestist väga spetsiifiline mulje.

Eestimaa on olnud minu jaoks nagu paradiis maa peal. Eestlased olid minu jaoks alati õnnelikud, eestlased on olnud alati sõbralikud – omamoodi. Eestis pole keegi päris vaesuses ja elu on kõikjal turvaline. Seda ei saa öelda, et need ei oleks tõsised mõtted. Need on nostalgilised mälestused. Need on ühe lapse mõtted, kes tunneb sidet riigi ja kultuuriga, kus ta ei ole kunagi elanud. See on ühe lapse nägemus, kes kunagi ei saa täiesti olla osa sellest rahvusest.

Pealegi, ma olen kahest rahvusest, kahe erineva identiteediga. Minu elukvaliteet siin Eestis on olnud väga hea. Aga minu arvamused Eesti kohta on muutunud. See on juhtunud põhiliselt kahe asja pärast. Esiteks, minu kogemused Eesti noortega, eriti siin Läänemaa Ühisgümnaasiumis.

Eesti noored on rahulolematud oma eluga. Nad tunnevad tohutu palju pinget koolis, nad on vihased poliitiliste situatsioonide pärast ja nad on mures kliimamuutuse pärast.

Teiseks, ma olen hakanud eestikeelseid ajalehti lugema. See on avanud mu silmad Eesti probleemide osas – Eesti on poliitiliselt lõhestunud.

Osadele ei meeldi võõramaalased. Kui minu väike emamaa tulevikus ei taha lasta enam sisse immigrante, kuhu siis mina sobin selles maailmas? Kuhu ma väliseestlasena paigutaksin siin Eestis?

Kuhu ma paneksin need eestlased, kes elavad välismaal ja on seal oma perekonna loonud? Kas on ka nende jaoks siinses paradiisis ruumi? Kui need on siiski ainult minusugused väliseestlased ja pooleestlased, kes lastakse sisse, kas see on siis ikkagi paradiis?

Kui tulin siia, lootsin tõestada endale, et saan Eestis hakkama, ja mõnes mõttes olen saanud: ma sünnin eesti toite, räägin eesti keelt ja loen eesti raamatuid. Aga ma lahkun Eestimaalt kahjuks selle purunenud illusiooniga, et Eestimaa on paradiis. See on kõige tähtsam asi, mida ma olen õppinud. Sellepärast, et alles pärast seda, kui me näeme, et midagi on valesti, ainult siis saame seda parandada. Paradiisimaast on saanud päris maa. Päris maailmas on alati probleemid, aga probleemide lahendus on lihtne – sallivus ja avatud meel. Mõelge näiteks nende kaasmaalaste peale, kes on oma juured teise maa mulda istutanud, enne kui te sulete ukse teisest kultuurist saabuvate inimeste ees. Eestimaa on mulle endiselt kallis, aga näen teda nüüd ilma roosade prillideta. Vabariigi aastapäev on oluline kõigile eestlastele – ka neile, kes elavad Austraalias, Ameerikas või Iirimaal. Ma soovin kõigile eestlastele üle kogu maailma head Vabariigi aastapäeva.

Riin Katie McLave

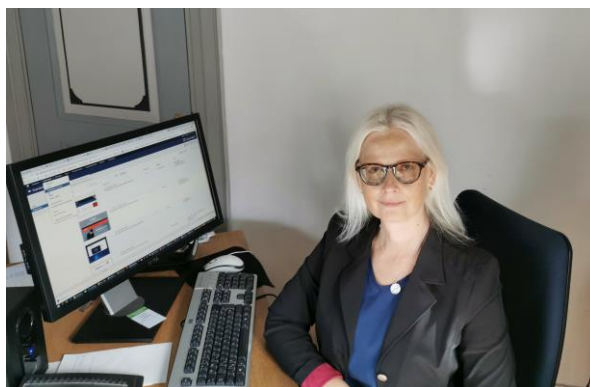
Läänemaa Ühisgümnaasium 10.H klass. Heino Noore kõnevõistluse võitja 2022.

Riin on sündinud, kasvanud ja kooliteed käinud Dublinis, Iirimaal. Sirgudes eesti-iiri perekonnas, kus koduseks keeleks on inglise keel, koolis iiri keel ning Haapsalust pärit emaga on “salakeeleks” eesti keel. Riinu huvialadeks on lugemine, kirjutamine, pidev õppimine ja suur uudishimu ajaloo, poliitika ning erinevate kultuuride vastu. Riin soovis tulla Eestisse, et tugevdada sidet emamaaga, parandada oma eesti keele oskust ning saada endale uusi sõpru ja tuttavaid.

SAAME TUTTAVAKS RIINA SILDVEE. KIIRE, TÄPNE, USALDUSVÄÄRNE, ABIVALMIS.

Piiskop Tiit Salumäel on Riina Sildvee kohta palju head öelda: „Riina on konsistooriumi kauaaegne, võimalik, et üks pikima staažiga töötajaid. Ta tuli tööle, kui olin konsistooriumi kirjastuse ja infoosakonna juhataja. Meid oli osakonnas kolm: Riina, Helmuth Kasesalu ja mina. Mina ta tööle võtsin ja see on minu üks paremaid töölevõtu otsuseid. Riina on hea suhtleja, ma pole näinud, et ta endast välja läheb, olgu olukord kui tahes kriitiline ja otsustamisega kiire. Oleme temaga koos mitmes komisjonis, nt on ta autasude komisjoni sekretär. Oma töös on ta väga täpne, ma ei tea, et ta oleks oma töös vigu teinud.”

Riina Sildvee töötab EELK konsistooriumis aastast 1991. Tema tööks sai infotöötlus ja seda on ta nüüdseks teinud 31 aastat. Ta on konsistooriumi tarkvaraspetsialist.

Riina Sildvee, mis tööd teeb konsistooriumi tarkvaraspetsialist?

Teen eelk.ee kodulehte, hoian korras ja arendan andmebaase. Haldan EELK serverit, kuhu majutatakse EELK kodulehekülg ja kus on e-posti aadressid ning postilahendid. Iga koguduse allasutus saab meie serveris oma kodulehte tasuta majutada, samamoodi võivad kõik EELK töötajad saada eelk.ee lõpuga e-posti aadressi.

Teine osa minu tööst on kõikvõimalik kujundus. Tarkvaraspetsialistina tunnen kujundusprogramme, kui vaja, kujundan laululehti, plakateid, veebibännereid ehk ribareklaami. Ka fototöötlus on minu peal, skannin ja töötlen neid.

Olen autasude komisjoni liige, seegi on päris suur tööloik: registreerin ja pean andmebaase autasustatute kohta, koos komisjoni liikmetega valmistame ette tseremooniad, lisaks suhtlemine jms. Laias laastus võib minu aasta pooleks jagada. Aasta esimesel poolel valmistan ette EELK teatmikku, mis ilmub paberile trükituna ja on mõeldud vaimulikele ning koguduste töötajatele. Teisel poolaastal valmistan ette spiraalköites kirikukalendrit. Seal on iga päeva kohta vastavad kirjakohad, kirikupühad jm. Vaimulikele on see vajalik kalender, seal on kirjakohad, mille põhjal pühapäeval jutlustatakse. Nõustan, kui mõni kogudus on jäänud oma e-postiga hätta, olen neile väikest viisi kasutajatugi.

See kõik ongi mu igapäevane töö.

Olete tarkvaraspetsialist, kujundaja, kodulehtede tegija, fototöötaja ja veel palju muud. Kuidas nii laia diapasoniga tööpäev välja näeb?

Vahel ma mõtlen endale päevarutiini välja, aga siis tulevad muud jooksvad asjad peale või helistab keegi ja tuleb hakata ruttu midagi muud tegema. Sõltub ka perioodist: kevadel valmistan ette teatmikku ja siis tegelen rohkem andmebaasidega, korrastan neid. Teatmikus on kõik andmed EELK kohta: kogudused, vaimulikud ja koguduse töötajad, telefonid jm kontaktid - rohkem infot kui ametlikul kodulehel. See ei ole avalik teatmik, see on mõeldud kogudustele. Samad andmed on ka meil siseveebis.

Kui on mõni erilisem jumalateenistus tulemas, kujundan laululehte. Kui on üritused, tegelen nendega. Vahel saan peapiiskopilt või piiskop Tiit Salumäelt ülesandeid. Pole päeva, mis oleks teisele sarnane.

Kuidas teist sai konsistooriumi tarkvaraspetsialist?

Olen lõpetanud Tallinnas tollase 24. keskkooli - nüüdse nimega Kopli kunstikool - tarbekunsti kallakuga klassi. Pärast seda läksin Tallinna Polütehnilisse Instituuti (praegune TTÜ) infotöötlemise eriala õppima. Sealt sain infotöötamise alused: natuke programmeerimist, andmetöötlust igal kujul jne. Mingid tollal õpitud põhimõtted on praegugi samad, aga et arvutimaailm on väga kiiresti arenev valdkond, peab kogu aeg juurde õppima. Kui mina tööle hakkasin, polnud veel tänapäevast avalikus kasutuses internetti.

Lõpetasin kõrgkooli 1991, aga juba veidi enne lõpetamist hakkasin konsistooriumi kirjastusosakonnas tööle. Kui tööle läksin, polnud seal mitte ühtki arvutit, aga mulle lubati, et kohekohe tulevad Saksamaalt esimesed. Nii oligi, sain hakata arvutitega tööle: koguduste statistilisi aruandeid sisestama, sest need esitati veel paberil. Siis tuli teatmiku tegemine.

Kuidas te just konsistooriumi sattusite?

See on üks omamoodi lugu. Kui ma 24. keskkoolis õppisin, tuli meile ajalooõpetajaks äsja ülikooli lõpetanud Mart Laar. Ta oli aktiivne ja tore õpetaja, noortele ta väga meeldis. Õpetas seda õiget ajalugu, kuigi see oli tol ajal paras julgustükk. Laari ajalooringi kuulus peaaegu kogu keskkooliosa. Laar korraldas ekskursioone jms. Sedakaudu sattusin muinsuskaitse klubidesse. Käisime kirikuid korrastamas, toomkirikut näiteks; töötasime kalmistuil.

Nõnda sain kirikueluga tuttavaks. Tekkis oma sõpruskond. Mäletan, et käisime Jüri kirikus ja Keilas. Lõpuks leidsime endale Tallinna Jaani kiriku ja õpetaja Toomas Pauli, kes on olnud ja on siiani mulle väga oluline vaimne teejuht. Seal käisime leeris. Tegime noortetööd: lastelehte Jaanimardikat ja noortele Mardika Matkakeppi. Minu asi oli ajakiri kokku panna ja trükivalmis teha. Tõlkisin sinna väikesi palveid inglise või soome keelest.

Jaani koguduses sain tuttavaks Elmi Johanna Pataga, ta oli väga tore ja tark Vana Testamendi õppejõud Usuteaduse Instituudis. Tema tegi – olime kõik Piiblist väga huvitatud – meile heebrea keele ringi. Et Elmi Johanna Pata töötas Tiit Salumäe juures kirjastusosakonnas, sattusingi tema kaudu sinna. Seal oli minu haridusega inimest vaja ja et olin just instituuti lõpetamas, läksin ja jäin. Tõepoolest, piiskop Tiit Salumäega on meil koostöö väga hästi sujunud, temale on alati kindel toetuda, kui on küsimusi või probleeme, saab alati tema poole pöörduda. Tihti astub ta minu juurest läbi, kui on konsistooriumis, ja uurib, kuidas läheb.

Tiit Salumäe sõnul olete konsistooriumi üks kauasemaid, kui mitte kõige kauasem töötaja.

Oleme raamatupidaja Marika Akkermaniga enam-vähem ühel ajal konsistooriumi tulnud. Nii et piiskopi jutt võib tõsi olla.

Kui palju on teie töö 30 aastaga muutunud?

Põhiasjad ja põhimõtted on ikka samad, tegeleme andmete jms administratiivse tööga. Tundmatuseni on muutunud tehniline pool. Alguses oli palju käsitööd, kõik tuli käsitsi sisse lüüa. Sisestasin info kohe andmebaasi, siis sai andmebaase arendada ja luua keskkond, kuhu kogudused saavad ise info sisestada. Nüüd saab vajaliku teabe palju lihtsamalt kätte. Meie saame teha rohkem kokkuvõtteid ja analüüse. Töö on palju kiirem ja tõhusam, aga tööd on ka palju juurde tulnud.

Olete töötanud mitme peapiiskopi alluvuses. Millega on nad teile meelde jäänud?

Kui kirjastusosakonda tulin, oli peapiiskop Kuno Pajula. Tal olid pekingi paleekoerad, kolm tükki vist. Kui nad vahel lahti pääsesid, jooksid nad meie juurde alla poolkeldrisse. Otseselt Kuno Pajulaga ma kokku ei puutunud, ta töötas hoopis teises majas.

1993 sündis mul esimene laps, olin lastega 1997. aastani kodus. Siis tulin juba konsistooriumi majja. Peapiiskop oli Jaan Kiivit. Minul temaga otsest sidet ei olnud, aga vahel ikka oli kokkusaamist. Meelde on jäänud, et ta kutsus konsistooriumi töötajad endale külla, käisime tal paar korda külas. Kiivit oli tõsine mees, aga kui ta ennast avas, oli ta soe ja südamlilik.

Seejärel tuli Andres Põder. Tema hakkas rohkem ajakirjandusega suhtlema. Kiivit suhtles vähe, kirik oli ju põlu all olnud, oldi harjunud olema suletum organisatsioon. Põder hakkas uuendama kiriku sümboolikat ja see puudutas ka mind, sest autasude komisjon on ühtlasi ka sümboolikakomisjon. Sümboolika oli ka enne, oli peapiiskopi vapp, aga siis tehti uus lipp ja vapp, aukirjad jms. Igapäevaselt ma Andres Põdraga kokku ei puutunud, aga tema ideid sain ellu viia küll.

Urmas Viilmaga on kõige tihedam koostöö, tema mõtleb alati ja igal pool kaasa. Noor mees, jõuab palju.

Tiit Salumäe kiidab, et olete kiire otsustaja ja nii põhjalik töötegija, et ta ei mäleta ühtki teie tehtud viga. Kuidas teile endale tundub?

Tore kuulda, aga eks väikesi vigu tule ikka ette. Äärmuslik pedant ma ei ole, aga kui midagi teen, siis tahan seda teha korralikult. Tunnen, et olen rohkem loominguline inimene, seepärast meeldib mulle andmebaase ja infosüsteeme teha ning arendada. See on loominguline töö. Näeb küll väga tehniline välja, aga nõuab mõtlemist ja loomingulist lähenemist.

Mida te vabal ajal teete?

Mul on kaks tütar, olen neid üksi kasvatanud. Noorem elab veel minuga koos, teine on sattunud õpingute ja töö kaudu Londonisse, elabki nüüd seal.

Suvel teen suvilas aiatööd. Meeldib reisida, kui on võimalik. Mulle meeldib meile sarnane kultuuriruum: Euroopa, Põhjamaad, Inglismaa ja Šotimaa. Ka Eestis meeldib ringi käia ja külastada meie kauneid huvitava ajaloo kirikuid. Eelmisel suvel võtsime ette vennastekoguduse palvemajade külastamise, see on teistmoodi huvitav ja oluline meie esivanemate pärand. Ühesõnaga, ajalugu ja ajaloolised tekstid panevad mu silmad särama.

Kunstiga ma kodus ei tegele – konsistooriumis olen saanud sellega tegeleda küll ja küll. Olen teinud mitu näitust, näiteks piiskopi stend Urmas Viilma ametisseastumise puhul, kristlusest läbi aja. Need olid suurtel kinni-lahti rullitavatel alustel, kergesti kokkupandavad ja teisaldatavad. Teema-aastal „Reformatsioon 500” oli näitus luterlusest. Eesti Vabariik 100 raames tegime koos kirikuloolase Priit Rohtmetsaga näituse EELK vaimulikest, teemaks vaimulike osa Eesti taasiseseisvumisel. Näituse avamine oli riigikogus. Olen saanud kujundada igasugu ürituste tarvis plakateid ja voldikuid, aga ka raamatuid, mh Kuusalu ja Hageri kihelkonna kroonika.

Miks teist kunstnikku ei saanud?

Proovisin arhitektuuri, aga sisse ei saanud ja siis tuli IT sisse. Käeline joonistamine polnud mul ka just kõige tugevam külge. Kujundangi peamiselt arvutis. Eks elus mängi rolli ka juhus – kellega sa kokku satud.

Millest oma töös erilist rõõmu tunnete?

Uusi projekte on alati huvitav teha. Viimastel aegadel oleme projekti korras aidanud kogudustel teha kodulehti. See mulle meeldib! Inimesed on pärast rõõmsad ja tänulikud, kuigi võisid alguses olla kohkunud, sest arvuti võib näida keeruline. Tuleb pihta hakata ja küll siis kodulehega ka hakkama saab. Sätime neile WordPressi valmis, laeme üles. Aitame ja õpetame, kuidas haldamine käib. Nii on ka Haapsalu koguduse uus koduleht tehtud.

Kui hea on koguduste IT-võimekus, oskus kasutada ja hallata moodsaid platvorme?

See on erinev. On kogudusi, kus osatakse IT võimalusi kasutada ja on vaimulikke, kes on IT-s väga tugevad. Näiteks Aivo Prükk, Maarja-Magdaleena koguduse õpetaja. Tegelikult koguduse õpetaja ei pea ega jõuagi kõike ise teha, tal peaks olema abilisi. Sõltub ka, kuidas kuskil suhtlus käib – mõnes väikeses koguduses ei tuntagi vajadust interneti järele.

Millised on teie käejäljed Haapsalu koguduses?

Haapsalu praegune ja ka esimene koduleht on minu tehtud. Vahel olen aidanud teha laululehte. Johannese Sõnumeid jälgin. Seda, mida oskan, sellega aitan.

Kas koguduste abistamine on teil ametijuhendis või on see vabatahtlik töö?

Sellega on nii ja naa. Koguduse otsest abistamist ametijuhend ette ei näe, et teen neile näiteks kodulehe valmis. Samas e-posti aadresside, postiloendite tegemine ja kodulehtedele majutuse võimaluse loomisega tegelen küll. Aga kindlasti toetan neid, nagu kõik meie maja inimesed, oma nõuga ja jagan oma kogemusi nii palju, kui oskan – eks selleks meid ju ka vaja on! Tööväline on ka tegelemine „Teeliste kirikuga”, see on küll Eesti Kirikute Nõukogu projekt. Olen teinud „Teeliste kiriku” kodulehte, andmebaasi ja registreerimise keskkonda. Ka andmetöötlus, kujundamine, küljendamine ja fototöötlus on minu peal. Kaane kujundab kunstnik Ain Vares Saaremaalt.

Lehte Ilves

PIIBLI- JA MISJONIKURSUSELE VÕIKS MINNA IGA LEERISKÄINUD NOOR.

Möödunud aasta detsembris, plaanitust pool aastat hiljem, sai Rahel Strauss (18) koos oma piiblikoolikaaslastega Põltsamaa kogudusemajas kätte lõputunnistuse. Tänuhikult vaatab ta lõppenud kursusele, jagab oma kogemusi ja kutsub teisigi piiblikooli minema.

Kas Su ootused piiblikooli suhtes täitusid?

Läksin sinna, et oma usus kasvada ning saada uusi teadmisi ja kogemusi. Lisaks soovisin tutvuda omavanuste kristlastega. Kõik ootused täitusid. Leidsin sealt endale suurepäraseid sõpru, kellel on samad väärtused ja kes mind mõistavad. Nendega koos saan olla mina ise.

Kui palju oli lõpetajaid?

Lõpetajaid oli vist 12. Me olime piibli- ja misjonikursuse 10. lend ja olime erilised sellepolest, et koroonapiirangute tõttu venis koolitus planeeritust umbes pool aastat pikemaks. Osalt muutunud ajakava tõttu, aga ka muudel põhjustel ei jõudnud kõik osalejad lõpuni. Ka mul oli ajaga üsna keeruline, aga suutsin siiski lõpetada.

Millest tegid lõputöö? Miks valisid just selle teema?

Alguses tahtsin lavastada Haapsalu koguduse lastekiriku lastega jõulunäidendi, sest mulle väga meeldib näitlemine ja oleksin tahtnud end proovile panna lavastaja rollis. Kahjuks koroonapiirangute ja minu töögraafiku tõttu see plaan ei õnnestunud. Selle asemel koostasime lastele jõuluteemalise kuuldemängu, mida sain paindlikumalt planeerida ja teostada. Samas võimaldas ka kuuldemäng osatäitjatel kellekski kehastuda ja selle kokkupanemise protsess oli põnev. Lindistama kutsusin meie

koguduse noored, kes on osaliselt kogudusetööst eemale jäänud. Soovisin panna noori mõtlema jõulude tähendusele ja anda neile võimalus oma vaimu harida. Jäin oma lõputööga väga rahule. See oli mulle nii südamelähedane ja tekitas nostalgia, sest kuuldemängude kuulamine oli üks mu lapsepõlve lemmiktegevusi. Nüüd sain kogemuse, kuidas seda ise teha.

Mis oli piiblikursuse kõige keerulisem teema või osa?

Kõige raskem osa oligi minu jaoks praktika ehk lõputöö tegemine. See on kindlasti väga tähtis osa kursusest ja annab palju kogemusi, aga ma alahindasin selle mahtu. Praktika pikkus pidi olema 20 tundi, aga mul kulus kokku 29 tundi.

Mis teema või esineja meeldis Sulle kõige rohkem?

Häid esinejaid ja teemasid oli palju ning iga teema oli omamoodi tähtis. Seminarid moodustasid kokku hea terviku. Mulle väga meeldis põhjalik ülevaade Piiblist, mida luges Norrast pärit misjonär Annelise Askjem, kes on organisatsiooni Youth With A Mission (YWAM) kaastööline. See oli kõige esimene ja väga oluline teema just piiblikooli algusesse ning andis hea põhja edasiõppimiseks ja õpitu mõistmiseks. Samuti meeldis mulle väga hingehoiuteemaline loeng Tõnu Lehtsaarelt. Oli huvitav vaadata psühholoogiat kristliku nurga alt ja tõdeda, et kristlasteks olemine mõjutab nii suurel määral inimese psüühikat.

Mis oli kõige olulisem, mida enda jaoks õppisid?

Mõistan nüüd kristluse olemust paremini. Sain endale piiblikoolist väga head baasteadmised. Arvan, et kasvasin välja oma lapseusust ja jõudsin järgmisele tasemele. Mul oli teadmistest puudu. Piiblikool on ülihea koht, et saada vastuseid oma küsimustele.

Kas soovitaksid kursust ka teistele?

Soovitan seda igale noorele, kes on leeris käinud ja tahaks kohtuda omavanuste kristlastega. Kursus on mõeldud 16-29-aastastele, kuid mina soovitaks minna, kui oled vähemalt 17.

Järgmine noorte piibli- ja misjonikursus algab septembris. Täpsemat infot saab EELK Laste- ja Noorsootöö Ühendusest, Misjonikeskusest või <https://www.facebook.com/eelkpmk>

Küsis Maria Strauss

KÕIKJALT KOSTAB SU KÕNE.

„Ära laida toitu sellepärast, et sul pole isu.“ Rabindranath Tagore.

„Sest kõik, mis Jumal on loonud, on hea, ja miski pole taunitav, mida võetakse vastu tänuga, sest seda pühitsetakse Jumala sõna ja palve läbi.“ 1Tm 4:4-5.

Rabindranath Tagore (1861-1941) oli bengali rahvusest India kirjanik, helilooja, filosoof ning kultuuri- ja rahvustegelane. Ta oli 14-lapselise pere noorim poeg. Tema jõukas perekond kuulus India kõrgeimasse brahmiinide kasti ning oli lääne kultuurist tugevasti mõjutatud. Tagoret kasvasid enamasti teenijad: ema oli surnud tema varases lapsepõlves ja isa reisis palju. Tagore vältis võimalikult palju klassiruumis õppimist ning jälestas formaalset haridust: kohalikus Presidendikolledžis pidas ta vastu üheainsa päeva. Tema vend Hemendranath õpetas teda ning treenis teda füüsiliselt: lasi Gangeses ujuda ja mägedes matkata, võimelda ning judot ja maadlust harjutada. Tagore õppis joonistamist, anatoomiat, geograafiat ja ajalugu, kirjandust, matemaatikat, sanskriti ja inglise keelt. Aastaid hiljem leidis Tagore, et õige õpetamise meetod ei seisne asjade selgitamises, vaid uudishimu äratamises.

Kirjanikuna oli Tagore eeskätt luuletaja, tema luule temaatika ulatub armastusluulest religioosse luuleni. Oma esimese luuletuse kirjutas ta 8-aastaselt. Ta kirjutas ka näidendeid, romaane, jutustusi, artikleid, reisikirju, kooliõpikuid ning töid keele ja kirjanduse, filosoofia ja religiooni alal. Ta oli tuntud ka hea muusiku, helilooja ja näitlejana. Ta on loonud umbes 2230 laulu, millest suur osa on tema enda luuletuste viisistused. Näitlejana esines ta vaid oma koduteatris Calcuttas, kus nii näitlejateks kui publikuks olid tema perekonna liikmed. 1913. a sai Tagore oma luulekogu „Gitandžali“ eest esimese mitteeurooplase ja esimese lüürikuna Nobeli kirjandusauhinna. Tema loodud kompositsioonid valisid rahvushümniks India (*Jana Gana Mana*) ja Bangladesh (*Amar Shonar Bangla*). Sri Lanka riigihümn on tema loomingust inspireeritud.

30-aastaselt hakkas Tagore haldama oma esivanemate tohutuid valdusi tänapäeva Bangladeshi

piirkonnas. Oma jutustustes kirjeldas ta selle idealiseeritud bengali maapiirkonna tohutut vaesust. Tema poolt kasseeritud üürirahad olid pigem sümboolsed ning ta õnnistas külaelanikke, kes omakorda korraldasid tema auks bankette – riisi ja hapupiimaga. 1901 asutas ta oma valdustes Shantiniketani kooli ja 1921 Visva-Bharati ülikooli, mõlemas juurutas ta uut õppesüsteemi: gurut juhendasid õpilasi individuaalselt – emotsionaalselt, intellektuaalselt ja vaimselt. Õppetöö toimus sageli väljas puude all. Tagore töötas ka ise omarajatud koolides, andis selleks oma Nobeli preemia raha, pidas loenguid, koostas õpikuid.

1915. a autasustas Inglise kuningas George V Tagoret tema 54. sünnipäeval ja ülendas ta rüütliseisusse; Tagore loobus sellest pärast 1919. a Jallianwala Baghi veresauna, kus Briti India armee tulistas rahumeelselt meelt avaldanud rahvahulka, hukkunute arv oli 379-1500+ erinevate hinnangute järgi. 1920.-30. aastatel reisis Tagore palju Euroopas, Ameerikas ja Kaug-Idas, pidades loenguid religioonist, elu teostamisest, loovast ühtsusest ja inimesiksusest, Ida-Lääne suhetest, rahvuslusest, haridusest jm. Oma loengutes püüdis ta väljendada optimistlikku suhtumist inimkonna tulevikku. Tagore oli arvamusel, et religioonidevahelised jagunemised on ainult näilised. 1932 ütles Iraagi kõrbes asuva beduiinide laagri hõimupealik talle, et „meie prohvet on öelnud: tõeline moslem on see, kelle sõnad ega teod ei kahjusta iialgi ka kõige vähimat tema vendadest“. Tagore kirjutas oma päevikusse: „Olin jahmunud, kui tundsin tema sõnades ära tõelise inimlikkuse hääle.“

Tagore enda religioossed arusaamad olid mõjutatud hinduismist, tema usu eesmärgiks oli ühtsuse saavutamine Jumalaga (Brahmaniga), mis tähendas Temas lahustumist ja isikliku identiteedi kadumist. Tagore isiklikuks püüdluseks oli selle ühtsuse saavutamine armastuse ja enesedistsipliini varal. Selles püüdluses väljendub tema lähedane sõprus kristliku misjonäri C.F.Andrews'iga. Kristlikud mõjud ilmnevad ka Tagore luuletuses „Kristus, Inimese Poeg“. Oma kirjas mrs McCarthy'le kirjutab Tagore: „Ma ei kuulu ühtegi religiooni ega järgi ühtki usutunnistust. Tean, et hetkel, kui Ta mind löi, tegi Jumal end minu omaks. Tema on alati tegev minu olemuse avanemises läbi elukogemuste ning selle maailma erinevate jõudude ja ilu. Minu olemasolu fakt ise on Tema armastuse igavene garantii.“

PIIBEL KÖÖGIS 26. VEEBRUARIL.

Veebruarikuu viimasel laupäeval kogunes „Piibel köögis“ taas Haapsalu koguduse pastoraati. Piiblitunni pidas misjonär Joel Reinaru ja teemaks oli tähendamissõna külvajast. Küpsetati leiba ja valmistati idusalatit.

Seekord oli lisaks oma koguduseliikmetele kaasas ka külalisi teistest kogudustest, esindatud olid lapsed ja nooredki. Kohaletulnuid oli parasjagu nii palju, et kõik mahtusid kenasti Salumäe-pere kööki toimetama või elutuppa vestlema. Tundub, et jätkuvalt püsiv viiruseoht enam inimesi ei heiduta, sest soov ja vajadus kokku tulla ja suhelda on tähtsam. Kahjuks pidin seekord haiguse tõttu ise koju jääma ja see ajendas korraldama ülekannet veebi vahendusel. See oli üsna viimase minuti pakkumine, kuid koos minuga oli veebis siiski kolm osalejat.

Alguspalves mõeldi Ukrainas puhkenud sõja peale ja palvetati sealsete inimeste pärast. Joel Reinaru avas piiblitunnis tähendamissõna külvajast (Mt 13) ja rääkis kokkutulnuile väga vahetult oma

isiklikest kogemustest ja sellest, mis tähendab kanda head vilja. Kuigi Joel on kasvanud kristlikus peres ja end alati kristlaseks pidanud, tundis ta mingi aeg, et temas ei ole tõelist armastust Jeesuse vastu. Ühel hetkel teleris nähtud saade lükkas käima sündmuste ahela, kus Joeli igatsus kogeda elavat Jumalat sai tõeks. Kaasakiskuvalt jutustas ta oma kogemustest, kuidas Jumal kuuleb palveid, kutsub ja tervendab. Mitu kohalolijat said seda palvejõudu ka enda peal kogeda, kui Joel nende tervisemurede eest palvetas.

Kõige autentsemad on osalejate isiklikud muljed: „Igakord on piiblitunnis uus vaatenurk ja iva on sees. See paneb teisiti usuasjadele vaatama ja mõtlema.“... „Olen selle õhtu üle väga õnnelik ja ma väga kiidan neid piiblitunde. Kõik need emotsioonid – see on lihtsalt ime. Jumal tegutseb ja teab, mis on meile hea.“... „Joelil on suurepärane oskus ennast kuulama panna ning tema lood olid inspireerivad ja huvitavad. See oli tõesti midagi uut. Ka toidud oli imemaitavad. Koos söögi tegemine on tore tegevus, mis liidab inimesi. Söögitegemise käigus on lihtne inimestega jutule saada ja neid paremini tundma õppida.“... „Joel on nii ehe, südamlilik ja armas. Ta räägib läbi oma kogemuste ja jõuab kuulajani hoopis sügavamalt.“... „Kuigi kõik osalejad ei tundud üksteist, sulandusid nad kokku mõnusaks tervikuks. Pärast piiblitundi jätkus elav vestlus ka ühisel söömaajal.“

Kuna kõne all oli tähendamissõna külvajast, siis oli igati teemakohane, et köögipoolel valmis osalejate mõnusa koostegemise tulemusel kiire ja lihtne vormileib. Leiva kõrvale sobis suurepäraselt roheline idusalat, mis turgutas oma vitamiinirohkusega ja ühtlasi häälestas oma taimse koostise tõttu peatselt algavaks paastuajaks.

Piibel köögis kohtub järgmist korda pühapäeval, 20. märtsil kell 14 Jaanisaalis. Piiblitunni peab politseikaplan Tuuli Raamat. Võtame luubi alla uue tähendamissõna ja lisaks jääb üllatuseks, millist toitu me koos valmistame. Tere tulemast!

Maria Strauss

LIHTNE VORMILEIB

3 dl nisujahu, 2 dl kaerakliisid, 1 dl rukkijahu, 1 tl soola, 1 tl söögisoodat, 1 tl küpsetuspulbrit, 1-2 tl aniisi või köömnepuud, 0,75 dl päevalilleseemneid, 3 dl hapupiima, 2 sl õli, 1,5 sl siirupit. Vormi määrimiseks võid ja riivsaia.

Sega ühes kausis kuivained, teises kausis "märjad ained". Sega kahe kausi sisu omavahel, aga ära sõtku. Kalla võitatud ja riivsaia ülepuitatud leivavormi.

Küpseta 175kraadises ahjus umbes 45 minutit (leib on valmis, kui leiva keskele torgatud puutikk puhtaks jääb). Kummuta valmis leib vormist välja ning lase metallrestil köögirätiku all jahtuda.

ROHELINE IDUSALAT BOŠEERITUD MUNAGA (ühele)

1 muna, 1 avokaado, 100 g kurki, peotäis erinevaid idusid, Parmesani juustu, salatilehti, rohelist sibulat või murulauku. Salatikastme jaoks: 1-2 sl oliiviõli, ½ tl sinepit, 1 tl mett, veidi sidrunimahla, soola ja pipart

Sega tükeldatud avokaado ja kurk idude, väiksemaks rebitud salatilehtede ja riivitud parmesani juustuga. Lisa hakitud ürdid. Sega kokku salatikaste ning nirista salatile. Sega kõik läbi ja tõsta taldrikule.

Muna pošeerimiseks kuumuta kastrulis vesi keemiseni. Lisa sinna väike sorts veiniäädikat ja tekita vees ringjaid liigutusi tehes keeris. Löö muna väikesesse kaussi või tassi lahti ja libista muna keerise keskele. Keeda vaikselt tulel (nii et vesi kergelt vöbeleb) 2-3 minutit, kuni muna on soovitud pehmusega. Tõsta kastrulist ja lase taheneda.

Lisa pošeeritud muna ja serveeri kohe.

Allikad: https://nami-nami.ee/retsept/5613/lihtne_vormileib_1
<https://tuuliretseptid.ee/2021/04/roheline-idusalat-avokaado-ja-uputatud-munaga.html/>

PIIBLIVIKTORIIN.

1. Esimene söömine, mida Piiblis kirjeldatakse, määras inimsoo edasise saatuse. Mis see oli, mida söödi?
2. Jumal oli andnud oma äravalitud rahvale Iisraelile korralduse pidada iga aasta esimese kuu (juudi kalendri järgi niisani- ehk aabibikuu, meie kalendri järgi märts-aprill) neljateistkümnenda päeva õhtul paasapüha Issanda auks. Mis oli paasapühadel söödav toit, mille söömise korraldus samuti pärines Jumalalt?
3. Jumal keelas Iisraeli rahval süüa verd, seda keeldu korratakse Vanas Testamendis üha uuesti. Uues Testamendiski tutvustavad apostlid seda keeldu kristlaseks saanud paganatele ning kutsuvad üles seda järgima. Millega oli Jumal põhjendanud vere söömise keeldu?
4. Enne oma maapealse teenimistöö alustamist läks Jeesus Püha Vaimu juhitud kõrbesse ja paastus seal 40 päeva ja ööd. Siis tuli kurat teda kiusama. Mis oli esimene Jumala vastane tegu, mida kurat püüdis Jeesust tegema meelitada?
5. Pärast surnuist ülestõusmist ilmus Jeesus taevase kirkastatud ihuga oma jüngritele. Uues Testamendis räägitakse 2 korral, et ülestõusnud Jeesus sõi: esimesel korral oma jüngrite nähes ja teisel korral koos nendega. Mis toitu Jeesus sõi?

1. Keelatud vili (1Ms 3:1-6).

2. Paasatall (2Ms 12:3-11).

3. Veres on liha hing (3Ms 17:10-14; vt ka Ap 15:28-29).

4. Muuda kivid leibadeks! (Mt 4:3; Lk 4:3).

5. Kala (Lk 24:42-43); kala ja leiba (Jh 21:9-14).

JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

Vahepeal palusid jüngrid teda: „Rabi, söö!“

Aga tema ütles neile: „Minul on süüa rooga, mida teie ei tea.“

Siis arutasid jüngrid omavahel: „Kas keegi on talle süüa toonud?“

Jeesus ütles neile: „Minu roog on see, et ma teen selle tahtmist, kes mu on läkitanud, ja lõpetan tema töö.“ (Jh 4:31-34)

Jeesus ütleb, et Tema roog, Tema igapäevane leib on teha oma taevase Isa tahtmist. Meenutame Jeesuse kõrbekiusatusi: kurat ahvatles 40 päeva paastunud ja nälga tundvat Jeesust tegema kividest leiba. Jeesus vastas Jumala enda sõnaga: „Inimene ei ela üksnes leivast, vaid igast sõnast, mis lähtub Jumala suust!“ Jumala sõna, Jumala tahtmine – see oli Jeesuse roog. Kas ka meie roog?

Oleme jõudnud paastuaega, ettevalmistusaega suurimateks kristlikeks pühadeks – Jeesuse ülestõusmise meenutamiseks ja tähistamiseks. Paastu vaimulik tähendus on loobuda kõigest segavast, mis võiks meid takistada Jumalat otsimast ja leidmast. Kõigest segavast ja tarbetust, mitte ainult teatud toitudest. Ent kas Jumala enda antud toit siis segab ja takistab meie suhet Temaga? Kas see pole antud meile meie ihu ja vaimu tugevdamiseks ja kosutuseks?

Paneme tähele, et kristliku Kiriku ligi 2000-aastane paastutraditsioon nägi toidu osas ette loobumist vaid kõigest loomsest. Loomne toit on väga valgu- ja kaloririkas ja maitseb enamikule inimestest hästi. Seetõttu kiputakse seda kuritarvitama. Kaasaja toitumisteadlased manitsevad juba aastakümneid inimesi loomse toidu osakaalu menüüs piirama. Eestis tarbib inimene aastas keskmiselt 87 kg liha, lisaks piima-, muna- ja kalasaadused – need kogused on ligi kümme korda suuremad kui kristliku paastutraditsiooni tekkimise ajal. Lisaks kuritarvitab kaasaegne inimene suhkrut, valget nisujahu, kohvi ning igasugust toidukraami, mida õigusega kutsutakse rämpstoiduks. Paastu üks olulisi eesmärgi on oma igapäevaste toitumisharjumuste korrigeerimine, ebatervisliku asendamine tervislikumaga. Ent enamik jätkab pärast paastuaia lõppu tervistkahjustava toitumisega.

Kui mõtleme sellele, mis oli Jeesuse roog – Isa sõna ja Tema tahte täitmine –, siis kas peaksime ka selle roa osas endale paastuajaks mingid piirangud kehtestama? „Ei mingil juhul!“ hüüab iga tubli

kristlane. „Kuidas saaksime Jumala tahte täitmisest loobuda?“ Kuid tõmmates paralleeli toidupiiirangutega näeme, et meid kutsutakse loobuma sellest, mis meile endale meeldib, naudingut valmistab, mida me ihaldame, kuid mis ei ole tegelikult ei kasulik ega vajalik ega Issanda tahtmine.

Õpetussõnadest võime lugeda, et Jumala sõna ja Issanda kartus on terviseks kogu meie ihule. Ilmselt enamus meist loeb päris sageli Pühakirja ja üritab elada selle sõnumiga kooskõlas. Kuid miks on siis nii palju haigeid kristlasi? Füüsilised haigusedki on meie endi valedest valikutest põhjustatud, kuigi mitte alati. Aga kristlaste vaimsed ja vaimulikud hädad? Kas on kristlast, kes kunagi ei muretseks? Ent muretsemises väljendub usaldamatus Issanda vastu. Kuidas on andestamatus? See viitab, et me pole ise Issandalt andestust vastu võtnud, s.t oma pattudest loobunud. Harjumus teisi süüdistada? Teame, et kurat on inimeste süüdistaja.

Meie igapäevane palve peaks kindlasti sisaldama ka patutunnistust ja -kahetsust. Kuidas me seda aga väljendame? „Issand, anna mulle andeks kõik minu patud!“ – jättes täpsustamata, mida me andeks palume. Me ei soovi sageli ennast Jumala peeglist vaadata ning seetõttu hoidume palvest: „Issand, näita mulle minu patte, nende põhjuseid ja kingi mulle jõudu nende vastu võidelda!“ Kui me vaid julgeksime sügavale endasse vaadata, siis näeksime, et väga sageli on meie tegelik, siiras südamepalve: „Issand, minu, mitte Sinu tahtmine sündigu!“

Kasutagem paastuaega, et uurida oma südant: kas see roog, mis meid ainsana toidab ja elus hoiab – Issanda sõna ja Tema tahte täitmine – on ikka see, mida Tema ise meile pakub. Või oleme selle asendanud rämpstoiduga, mis meile endile meeldib ja naudingut valmistab ja mida me seetõttu ihaldame, kuid mis muudab meid nõrgaks ja põduraks, kurjaks ja kurvaks. Pühakirja mõistab õigesti vaid see, kes otsib sealt Issanda tahet, selleks, et seda täita, mitte õigustust omaenda soovidele, tujudele, pattudele ja pahedele.

Issand, Sinu tahtmine sündigu!

**Issand, mitte meile, mitte meile,
vaid oma nimele anna au!**

Issand, me palume:

**Valgusta meie silmi ja südant ja mõistust,
õnnista ja puhasta meie tahet,
et me Sinu sõnast leiaksime Sinu armastuse,
mitte meile endile meelepärast „armastust“!
Me tahame olla Sinu omad, aita meid.**

Karin Teder

KA NII VÕIB JUHTUDA.

"Mis toob teid minu juurde?" küsib arst preestrilt.

"Mul on päev läbi talumatu peavalu."

"Ilmselt sööte liiga palju ja liiga hästi."

"Vastupidi, ma pean ranget paastu."

"Siis joote liiga palju veini."

"Üldse mitte! Ainult vett."

"Aki suitsetate palju?"

"Elu sees pole ma tubakat puutunud."

"Siis jääb üksainus seletus: teie vaimulikukrae soonib kaela."

LUULEREAD.

AEG.

Aeg liigub, kõik muutub, paratamatus
ja siin olen mina, vanglas, eemal
kõigest, mis hea – parandamatu,
andestamatu, see sõnulseletamatu,
et see, mis ma tunnen,
on rahu,
vaikus mu südames,
stressivabad mõtted,
see siia paberile mahub.
Ajus on alatumad mõtted.
Igaühel erinevad tahud.
Ja jälle see rahu.

EKSISTENTS.

Istun, ootan, vahin neid seinu.
Need justkui kukuksid mu peale.
Tagajärgi pole, ükskõik, mida olen teinud.
Annan takka mu rahule heale
paremal, vasakul - nad mind jälgivad.
Seega, kas olen üle pannud?
Saatanale sõrme ma andnud.
Kõrvalnähtusid kandnud
või valele poolele sammund –
ma enam ei tea.
Neid toimeid ei kannu mu pea.
Ning kirjutades sellel real.
Dimensioon on teine, ma seal.
Teisel pool, paremal pool
seal, kus pole enam valu.
Mõtteis üles end poon.
Ja kõikide jaoks olen kadund.
Seega vaid vaikust ma palun.

PALVE.

Istun, vaatan neid seinu, mul
palvehelmed käes
ning palvetan.
Sest milleski muus enam päästet
pole, muutusi ma näen,
mõtted mällu talletan.
Edasi vaatan, palvehelmed
liiguvad käes
ning ainult mõtlen.
Kas olen ma pilves, et seintel
neid liikumas näen.
Ma nüüd natuke kõhklen.
Sest sõltlase elu pole kerge,
lunastus kergelt ei tule.
Kuid varsti mul kõik on selge.
Ning enam ei kuhju need mured.

Mark Pavlovski mõtted Tallinna Vanglas aastal 2021.

SÜNNIPÄEVAD MÄRTSIS.

1. märts	Tamur Tammine	
	Kerli Süster	
2. märts	Tiit Aedmäe	
	Kaido Rehkalt	
	Gloria Magdalena Strauss	
3. märts	Lilli Veide	83
	Tormi Ojasoo	10
4. märts	Tiina Kütt	60
	Grete Katharina Strauss	
5. märts	Leida Niinemäe	89
7.märts	Aili Sauk	88
9.märts	Indrek Kalda	
	Ülle Kõva	
10.märts	Liisi Holmberg	
	Cheiti Raudkats	
11. märts	Küllike Valk	
	Emma Miia Martson	
	Hilde Julie Jets	5
15.märts	Taavi Lauringson	
	Airi Laanepuu	
16. märts	Sigrid Tarkmeel	87
	Silvi Baradinskas	81
17. märts	Vaike Pertel	87
	Heli Tammik	71
	Vallo Vilt	
	Tõnu Parbus	
	Katrin Jets	
	Enna Haapsal	5
18. märts	Kaidi Mutso	40
21. märts	Rosanna Noor	
22. märts	Ülo Birnbaum	79
23. märts	Kadri Rehkalt	
24. märts	Cheiti Rudkats	
	Rait Bachman	
	Siimon Hüdsi	
25. märts	Triin Laasi	
26. märts	Loviise Radjuk	87
	Heli Seervald	
	Tiit Lõhmus	
27. märts	Aire Nilb	
	Kristel Borman	
28. märts	Angeliina Schwindt	
	Kristi Ainjärv	
29. märts	Velda Veia	
	Mari Saviir	
31. märts	Linda Sain	85
	Reino Kaukes	
	Eva Cramer	35
	Oskar Saareväli	

PALJU ÕNNE JA ROHKET ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE!

MEENUTUSI VEEBRUARI KUUST.

Tartu Rahu 102. aastapäeva tähistamine 2.02.2022 Haapsalu lipuväljakul.

17.02 toimus Läänemaa Ühisgümnaasiumis Haapsalu linna aukodaniku Heino Noore nimeline kõnevõistlus. Esitatud oli kõigi aegade rekordiline arv võistlustöid kokku 20 kõnet. Kõnevõistluse korraldas ja päeva juhtis Kalle Lõuna. Žüriisse kuulusid veel Tiit Salumae, Imbi Paju, Kristel Engman, Karel Rahu ja Kaire Reiljan.

24.02 tähistasime koos Haapsalu linna, Kaitseliidu, Muusikakooli, Läänemaa Ühisgümnaasiumi ja paljude osavõtjatega Eesti Vabariigi 104. aastapäeva piduliku kontsert-palvusega Haapsalu piiskoplikus toomkirikus. Palvetasime Ukraina eest tänases sõjaolukorras. Esinesid Haapsalu poistekoor, muusikakooli õpilased ja õpetajad Kadri Kelneri juhtimisel. Organist Lia Salumäe. Tervitas Haapsalu linnapea Urmas Sukles.

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud kolmapäeval ja reedel kell 10-15.

Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse kokku leppida telefon 5280635.

Telefon 473 7166.

E-post haapsalu@eelk.ee

Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto IBAN EE811010602003965006 EELK HAAPSALU PÜHA JOH.KOGUDUS

Arvelduskonto EUR.(SEB);

IBAN EE442200001120274032 EESTI EVANGEELSE LUTERLIKU
KIRIKU HAAPSALU PÜHA JOHANNENE KOGUDUS.,(SWEDBANK).

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-posti aadress lisatakse kirjasajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Diakoonia annetumüük on avatud K ja R kl 10 - 13.

Eesti kiriku elust saab lugeda <https://e-kirik.eelk.ee/>, <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Jaani kirik on avatud teelistele ettetellimisel.

Toomkirik on avatud pühapäeviti kell 10 – 12.30 ja muul ajal piiskopilinnuse muuseumi kaudu.

Avatud K-L kell 11-17, P 13-17.

Teelistele on kirik avatud ettetellimisel haapsalu@eelk.ee

Piiskopilinnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS.

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.

Kristo Hüdsi E-post: kristo.hudsi@eelk.ee 56952758

Kristel Engman E-post: engmankristel@gmail.com

Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com .

Lia Salumäe E-post: salumae.lia@gmail.com 53039 835.

Lehte Ilves E-post: lehte.ilves@gmail.com

Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee

Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de

Tiia Laar E-post: tiia.laar@gmail.com

Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.

